

„De Darde Klokke”

REDAKTIE ADRES:
GASTHUISSTRAAT 9, 7731 DA Ommen, tel. 05291-53044
Redaktiecommissie:
F.M. Doezeman - H. Makkinga - A. v.d. Vegt - H. Woertink
Veur betaling van abonnementen:
Girono.: 3043554 (l.n.v. „DE DARDE KLOKKE”, Ommen)
Rabobank no.: 34.89.05.904

1995

**Drie moandeleks tiedschrift
 veur Ommen en de
 Gemienschap van Oll Ommer**

Spaarverzekering?

Wilt u een duidelijk advies
 over belastingvrij sparen?
 Bel ons op of kom even langs!

Univé. Daar plukt ú de vruchten van!

Univé Midden-Overijssel

Pr. Julianastraat 6, 7731 GH Ommen, Tel. 05291-52735
 Smidsweg 97, 7441 EL Nijverdal, tel. 05486-19908

VAN OLDS OW ADRES

Sinds 1908

VAN EERTEN'S BOEKHANDEL

**Port betaald
 Ommen**

Het hotel-restaurant
 in Ommen waar
 kwaliteit en versheid
 voorop staan.

Tel. 05291-55550

H. BAKKER EN A.A. BAKKER

Makelaars en Taxateurs
 in onroerend goederen

Kantoor Vrijthof, Telefoon 51032

Privé: Stationsweg 17, Telefoon 51665

GOED ZIEN, EN ER GOED UITZIEN MET EEN BRIL VAN „OLDEMAN”

Kwaliteitsmonturen met kwaliteitsglazen van o.a.
 ZEISS en RODENSTOCK

Steeds up-to-date in de nieuwste technieken en
 glasoorten

Wij geven U deskundige
 voorlichting en bepalen
 door oogmeting,
 oogonderzoek en
 tonometrie uw juiste bril.

OPTICIËN - OPTOMETRIST

Oldeman

Varsenerpoort 9 - Ommen

AUTOBEDRIJF MAKKINGA B.V.

Het autocentrum in uw omgeving voor:

Schurinkstraat 36, 7731 GE Ommen, Telefoon 05291-52550 - Fax 05291-56912

Brugstraat 22
7731 CT Ommen
Tel. 05291-51643

An't horlogie ken ie de drager
Kies ow horlogie
daorömme met zörge
en loat oe roaden
deur de Vakman!

vosjan

uw adres voor schoenen en reparatie

Bouwstraat 24 - Ommen - Telefoon 51559

Gediplomeerd Drogist - Parfumerie
Schoonheidssalon - Foto-service
Homeopathie

Bosscher

(Eig. G. HEMMES)

Brugstraat 23-24 - 7731 CT Ommen
Telefoon 51414

Schildersbedrijf en decorette

**HARRY & JEROEN
AALPOL**

Gasthuisstraat 50 - Ommen - Tel. 05291-51369

CAFÉ - BIJLART - EETHUIS

„t Rozendal“

Markt 12 - Ommen - Tel. 05291 - 53543

aannemersbedrijf M. van der Vegt

ommen 05291-53747

**NAAIMODE
CENTRUM**

Dr. A.C. van Raaltestraat 29 - Ommen - 05291-51313
Burg. v. Bruggenplein 7 - Dalfsen - 05293-4747

VERKOOP

KOOPADVIES

TAXATIES

VERHUUR/BEHEER

NVM HYPOTHEEKSHOP

VERZEKEN

WEENINKMAKELAARS

OMMEN - HARDENBERG

Ommen, Markt 32 Tel. 05291-51121/55074 Hardenberg, Lage Eeelen 1b, Tel. 61689/60104

drukkerij

Meijerink

DALFSEN

Bloemendalstraat 3
Tel. 05293-2512
Fax 05293-2736

OMMEN

Bermerstraat 12
Tel. 05291-51351
Fax 05291-53612

De juiste kijk
op
drukwerk!

Brood, Gebak, Koeken en Koekjes uit de beste grondstoffen bereid
dus prima kwaliteit, vroeger en nog steeds bij:
 DE ECHTE WARME BAKKER

Brood- en Banketbakkerij
 Kruisstraat 2, Ommen, Tel. 05291-51561

ten Brinke
 brood- en banketbakkerij

DOUWE'S

U itstekende kwaliteit

De Kamp 1

M inimum prijzen

Tel.: 51184

P rofiteer hiervan

Ommen

foto ter Haar
 Brugstraat 17 - OMMEN - Telefoon 05291-51860

Petit-Restaurant
 Koffiesalon

"de Vrijthof"

Ovenverse broodjes en croissants
 Warme en Senioren maaltijden - Salades
 Bittergarnituur (ook voor thuis)

Vrijthof 5c - 7731 CH Ommen - tel. 05291-55261

AUTOSCHADE

C. HUYSMANS

uitdeuken - spuiten - moffelen

Strangeweg 20 - Ommen

Telefoon 05291-51146

van kesteren
 schoenmode

Kerkplein 6 - 7731 cs ommen - 05291-51509

Voor alle stoffen, kleinvak- en hobby-
 artikelen naar de

arriërpoort

Van Raaltestraat 1 - Ommen

Deze bon geeft u éénmaal 10% KORTING op alles!

Bandenservice "Ommen"
 voor volledig technisch onderhoud

- Banden
- APK keuring
- Uitlaten
- Schokbrekers
- Accu's
- Grote beurten

erkend lid

A. Kassies

Nieuwelandstraat 1 - 7731 TH Ommen
 Tel. 05291-53784 - Fax 05291-53752

tholen wegenbouw bv

Postbus 82
 7730 AB Ommen
 Telefoon 05230-38241

Voor goed advies en vakwerk naar erkend

Eskampweg 23 - 7731 TA Ommen - Tel.: 05291-52203

Lid van de
 Vereniging van
 Nederlandse
 installatiebedrijven

- Loodgieters
- Centrale verwarming
- Dakbedekkingen
- Elektra
- Gas- en Waterleiding
- Onderhoud CV-ketels

- ☐ Bedrijfsruimte
- ☐ Boerderij
- ☐ Bungalow
- ☐ Café
- ☐ Garage
- ☐ Kantoor
- ☐ Landbouwschuur
- ☐ Manege
- ☐ Winkel
- ☐ Woning
- ☐ Zomerhuis
- ☐ en nog veel meer...

- Ontwerpen nieuw- en verbouw
- Aanvragen bouw- / milieuvergunning
- Vriendelijke tarieven

J. DIJK architect

tel. 05291-51969

fax 05291-55461

ommen

Gevestigd 1-1-1965

Dr. A.C. van Raaltestr. 6
Tel. 05291-56013

SCHILDERSBEDRIJF

GLAS- VERF- BEHANGSPECIAALZAAK

J. van Elburg Ommen BV

Schurinkstraat 22a
7731 GD Ommen

Tel. 05291-52441

Fax 05291-56256

OMMER AUTOMATEN

Eskampweg 29 - Ommen

Telefoon 05291-51492

MOLEN

De Lelie

VOOR AL UW MEEL EN GRAANPRODUCTEN
VOLKORENMEEL - MOLENBLOEM
PANNEKOEKENMEEL - BOEKWEITMEEL
MUESLI, REFORM-ARTIKELEN

A.R. WOLTERS

TELEFOON 05291-54080 - OMMEN

't Giet ow goed bij al waij doet

OCO ijs - lekker ijs

Brugstraat 16 - Telefoon 51429 - Ommen

Café - Restaurant NIEUWE BRUG

'n Omme(n)tje Waard

Tel. 05291-51723

A. van LOHUIZEN

SLAGERIJ

voor vers vlees
rund- of varkensvlees
van eigen slacht

Kerkplein 8

Nieuwelandstraat 21

Ommen, telefoon 05291-51457

'DE MOESPOOT'

Tiedschrift van 't verbond van
Neer-Sasse Dialectkringen.

Boordevol dialect van heel Overijssel en Gelderland.

Aj meer wilt weten:

Redactie veur Salland

Wim Lubberding, Zwolseweg 313

7412 AK Deventer

Henk
Noeverman

Schurinkstraat 1-3

05291 - 53722

ommen

TAPIJTTEGELS & MEUBELSTOFFERING

VIERKANT DE BESTE!

IN MEMORIAM DIEKS MAKKINGA.

Op dinsdag, 24 januari 1995 overleed plotseling op op 75-jarige leeftijd Hendrikus (Dieks) Makkinga. Hij was oprichter en grote inspirator van "De Darde Klokke", ook zorgde hij voor bijdragen in het blad, en was daarnaast ook nog bezig met het versturen ervan en met de administratie.

Dieks had een grote liefde voor eigen taal en streek. Als dialectschrijver was hij geen onbekende. Hij vulde in het "Nieuw uit Ommen" de wekelijkse rubriek "Platpraot". Van zijn hand verschenen veel gedichten en verhalen.

Een groot ideaal dat hij koesterde was, dat ook zij, die het dialect niet beheersten, het konden lezen of spreken. "De Darde Klokke" zal Dieks missen. Hij was iemand die met grote toewijding en altijd met een opmerkelijk goed humeur, de dingen deed. Dieks was iemand die de gave en ook de wil had om aan te pakken en door te zetten. Niet alleen wat betreft dit blad, maar ook als het ging om ideeën de plaatselijke geschiedenis zichtbaar te maken met gedenktekens. Zijn plaats is leeg. Zijn stem is stil. Toch hopen we dat een stuk van zijn levenswerk, "De Darde Klokke" nog lang mag blijven "luiden". Het werk dat Dieks voor de "Darde Klokke" met zoveel inzet en liefde deed, zal ons tot aansporing blijven.

Namens de Redactie van "De Darde Klokke":
Frouwke Doezeman, Albert van de Vegt, Harry Woertink.

MEDEDELINGEN VAN DE REDAKTIE:

Nieuw redaktieadres:

Door het overlijden van Dieke Makkinga is voortaan het redaktie-adres van "De Darde Klokke" het adres van Harry Woertink: Varsenerstraat 69, 7731 DC Ommen. (Telef. 05291-52963.) Harry Woertink regelt ook de financiële administratie.

Nieuw lid redaktiecommissie:

Als nieuw lid van de redaktie-commissie is toegetreden Herman Martens, Hamsgoren 24, Ommen, in het dagelijks leven werkzaam bij de "grootste bank" van Ommen.

BOERENLEEMEN TUSSEN 1918 EN 1945.

=====

12. De Harfst had zien eingen zorgen.

Al was dan in oktober alles wat het laand as oogst had egemen, verzameld en oppeslaangen in de schure, in de heujbarg, in huus of in koelen vlak bi'j huus, as veurroad veur de kommende moanden, det betekende dan nog niet, dat er niks meer te doen vul op de boerenbedriemen. O, nee, der bleef ok doarnoa nog van alles te doen. De stried um het bestoan, gunk dag in, dag uut, met alle kracht deur van de vroggen morn tot mangs 's oamens late toe.

Drekt al in oktober worn de akkers, waar eerpels hannen stoane, bewarkt, en er winterrogge in e'zeijd. Doarveur gebuiken de boeren het zoad, det ze veur of al uutedorst hannen van de garmen met de dikke korrels. Rogge zi'jjen mus in dizze moand gebeurn. Wachten tot in november gaf un slechte opkomst, en vulle minder opbrengst. Det kwaamp deur de moane, zengen de luu, die men er verstaand van te hemmen.

Vanof begun oktober stunnen meestal de melkbieste 's nachts weer op stal. De heuld in ekstra bezugheden. Spurrie mi'jjen, mangelblad voeren en wat er wieder bi'j kump kieken. Het bi'jvoeren van det spul was bedoeld um de melkgift preberen op peil te hollen, want de koerasie van het weidegros worn minder. Het bleef zo deurgoan tot begun november, as de bieste dag en nacht tussen de stal-

paolen mussen bliemen tot 't volgend jaar mei det ze weer noar buten konnten.

As het mangelblad en ok de spurrie op was, dan kreengen de koenen stoppelknollen. Van die mooie gelle botterknollen, die tevens wel gebruikt worn as gruunte bi'j de eerpels, of zo uut de haand. En wat vunnen wi'j ze lekker !

Knollen plukken was un tiedrovend wark, um aajt voldoende veurroad te hemmen. Op dreuge daangen kreeg un heel stuk rumenband un trekbeurte.

Waarn uiteindluk alle knollen op, dan moggen de bieste en ok het peerd van de mangelwortels vretten, die van te veuren in hapbare stukkies waren estokken. In november begunnen mien va en de aandere boeren weer met elke morn ien of twie leggen koren te dorsen. De garmen, los e'sneden en over de delle egaal verspreid, mussen harde klappen ondergaan. Onderwiel un paar maal de legge ummekeerd, kwaamp er tot slot un algehele scheiding van zand en stro. Het geschiedde uuterst sekuur. Gien korrel mog in de aoren bliemen zitten, umdet het gedorste stro grotendeels de bestemming had as dakbedekking, van t'huus, de schure of van de heujbargkappe. Det was vulle goedkoper as riet. Maar ie mussen er goed acht op gemen, aaj 't doarveur bestemmen. 'k Heb wel ies bi'j boeren, die minder sekuur waren, un stel roggespieren op 't dak zien stoan, as gevolg van slordig dorsen, en det was un gek gezichte. Goed dakstro maken vreug veul kennis. Het gedorste stro net zo lange schudden en uutschudden, det alle kottere stengels en aander spul der helemoale uut vut waren. In dikke bossen saamgebunden bleven ze bewaard op de hilde, tot ze later deur de dekker gebruikt konnten worn um un ni'j stuk dakbedekking te maken, of er dunne gedeelten met op te knappen. Wat er noa het vuthalen van stro en aandere rowwugheid op de delle achterbleef vund un voorlopige bewaring in zakken.

Meestal iens in de veertien daangen gunk mien va het "opgezakte" spul deur middel van de wanne zuver kafvri'j maken, woarbi'j un kippevere an meewarken. De zakken met geschoond zoad reisen op de

wagen mee noar de mulder Jaap Muller bi'j Brug Zesse, wiens wiendmulle er maal van meuk. Maal veur veevoer, en un gedeelte roggemaal, um er bri'j van te kokken en um er donkerbroen brood van te bakken in de oamen van 't fornuus. In de harfst was er verder nog vulle meer te verrichten. Ik nume o.m. "koeplatten" uut mekare sloan, sloten en gruppies glad stikken veur un

goeie water-ofvoer, voldoende zaand en plaggen op de koelen van eerpels en mangelwortels, verzorgen van het vee, geregeld ofmesten, en de stront noar 't grosland brengen en er over stri'jjen en nog heel wat meer, o.a. mollebulten slechten, en veur braandholt zorgen.

Zo hek oeluu, in plezierug overleg met mien goeie vriend, den in jannewarie zo plotseling uut de tied e'kommen eindredakteur van "De Darde Klokke" Dieks Makkinga, wat verteld over het boerenlemen in de eerste helfte van de joaren tintug. Toen er nog gien landbouwmesienen waren, behalve un heel enkele, die un kafmulle of un rosmulle in gebruik had. Alle wark verrichten in haandkracht, allent bi'j-stand van un peerd. Warken, het hele joar deur ! En het joar doarop op dezelfde voet verdan..... Maar, met flink an te pakken en zunug beheer hebt de boeren van het Ommerlaand het best klaorespeuld deur trouw heur mooie ambacht uut te voeren. Ok de boeren bi'j oews in de ofgeleengen streek de Vinkenbuurte.

Wa'k nog zeengen wol: "Mien veralg over het boerenlemen van toen is hiermet nog niet offelopen. Der is nog vulle meer de'k geerne wil opschriemen. 'k Hoppe det mi'j de kracht gemen word dit te kunnen doen, en an oe deur te gemen !".

Evert Diek.

Now, den lachen em zo wat uut 'n noad toen 'e het heuren, het bulderen deur 't veurhuus. Maar ie was 'n eersten den met een bende appelsienen en dat soort spul bi'j de Pastorie was veur 't oalde mense in Zwolle, met de Bisschop erbi'j, "Dat 'e maar kalm an mos doen en goed uitrusten !".

De tied stiet nooit stille maar noa een paar moand hadden in Zwolle de bottenzagende, mensminnende dokters toch ok deur, wat oonze hele Parochie van 't begun of an wel wus, dat 't niet weer wat worden en dat ze noar 't ien of aander Rusthuus mos, inplaaste van noar de Pastorie. En Anne Zwiegers worden as 'n arg deugdeleke hulpe van meneer Pastoor deur de hele Parochie anveerd. En ok Tone met zien Grada wordt zo zaggies an, joa, hoe za'k dat now zeggen, oonze volk hef em der bi'j dale 'e leg en zie hebt er met leren leven. Better kuj 't niet zeggen. O, wacht even, dat wil niet zeggen dat ze 't goed proat, o, foi, nee ! Veur gien geld van de hele wereld zollen ze willen dat heur kinder later..... Zie mut ter niet an denken. Dat ze bewaart maagt blieven.

Wus ie, dat ni'jsgierigheid, op emzelf toch een ondegd, in dienst kan stoan van Karke en tot Heil kan wee'n van ow noaste ? Braandend umme toch een keer meer gewaar te worden as dat ze Grade hiet, komt de buurvrouwen zo heel zaggies an, zeg maar vutie veur vutie, noader, tot ze koffie drinkend over de vloere komt bi'j Tone en Grada. Meer nog as de koffie drinkt ze het ni'js in wat Grada heur zo allemoale verteld. Krap twie moand 'e trouwd kwaamp zien man bi'j een auto-ongelukke umme 't leven en zie gunk weer bi'j de oalde luu in huus. En hoe'e an Tone kwaamp ? Och. niks gien biezunders, aj 't goed bekiekt. Zie had noa een paar joar umme wat umme haanden te hebben, en der over hen te kommen, in 't Parochiehuus bi'j heur, vlak onder Doetichem vot, em een keer op 'e geven veur zo'n

5.

"correspondentieclub", now en doar was Tone ok bi'j 'e wes. Later wollen ze mekare is zien, en met 'n rooie kleur op 't gezichte vertellen 'e toen an de buurvrouwen dat ze vanof 't begun dalek goed met mekare overweg konnen. Heur va en moe, en eigelek de hele familie, was doar gunder 't arg oniens dat ze hier zo..... En doarumme kwamen die hier ok niet. Toen ze vot gungen vreug ze de buren het as-teblijft niet veerde te vertellen, maar dat zie, en Tone, binnenkort graag wollen trouwen. Maar as-teblijft.....

Bli'j, bevredigd en an 'e doan gungen de vrouwlou noar huus en bezweuren dat gien mense van heur iets maar dan ok iets zollen heuren. En op de eigen kokken ? Onder de grootste geheimhoalding en smekend der met gieniene over te praoten, maar dat magie dat bi'j Tone is, zo en zo.....Maar proat der niet veerder over. As een heileg flusteren gunk 't ni'js deur de Parochie en kwaamp zelfs op de Pastorie an. Wie 't meneer Pastoor in 't oor 'e-flusterd hef, zal wel gien mense gewaar worden, want het volk dat tussen oons, gewone starvelingen, en de "hogere" dingen stiet, hebt zwiegrecht en zwiegplicht en doar maakt ze dan ok nereg gebruik van. Maar wat in lange tied niet 'e zien was kregen de noaste buren zo maar een keer te zien. Now joa, zo maar ? Het in- en uutgoan bi'j Tone worden aaltied wel goed in de gaten 'e hoalen. Maar meneer Pastoor zien gaank noar Tone was toch ok eerlek gezegd, iets aparts. Toen'e over de vloere kwaamp, vreug'e niks, drunk koffie, preut met Grada en Tone en wol, toen den klap van lange 'e leden ter sproake kwaamp, annemmen dat 't niet wilmoes was 'e wes. De liefde overwint alle dinge en zo vertrok meneer Pastoor, onwies vulle wetend en nikszeggend, noar de Pastorie. Now, dat trouwen gunk deur, dat aj al wel begreppen zeker ? Maar dat ze een brulfte gaven waar gewoon 'e zegd de hele "Parochie" moch kommen, is toch wel oardeg umme te vertellen. Alles wat maar biene had, op een enkel, heel oald en ziek mense noa, waren der ok. Wat een zegen dat Tone zien volk, al-

tied al best in de "slappe was" zittend, het trouw-
bukie maar in beginsel an 'e sprokken hadden.
Het zol maar vol 'e wes wezen en al die elven had-
den een part mutten hebben, Joa, zeg dat wel, "vulle
varkens.....". Maar loat t' wee'n wat wil, de brulft-
te was of. Van Grada's volk kregen ze ok 't idee,
dat ze de broek niet kepot hadden. En zo. volk,
worden de Parochie weer een gezin riever dat as
veurbeeld 'e steld mar worden, want as ieder zo de
oalde wegen bewandelen, dan mos het Schoelbestuur
met weinige joaren noar een veerde leerkracht uut-
kieken, dat mossen ze.

Nads, de cafe-hoalder en zien vrouwe waren bi'j 'n
eersten Peter en Meter en toen den noar schoele
gunk, mos Grada van 'n viefden het "bedde" in.
En Tone, noa de geboorte het magie van alle kaan-
ten goed bekeken te hebben, en overtuugd dat er
niks an mekeren, besleut met Grada, in groothed
van heur beider harte, dat het Anna mos hieten, joa
noar Anna van meneer Pastoor ! En of det now boete
doen was umme dat 'e joaren 'e leden em "schelle"
en "schieve" kippe 'e nuumd had, of dat 't aandere
overwegingen waren, de hele Parochie sprok goed van
den Tone en Grada en stellen ze as stark veurbeeld,
hoe van onwilleg volk toch een blujende Parochie
kan ontstoan. En die woorden waren as zunnestroalen
vanuut een lucht vol wolken woar de zonne zo now en
dan even, van boven het mensdom in 't algemien, maar
oonze parochie apart, beschient en toelacht.
En ak pastoor waa dan kwaamp ter now een diep deur-
leefd Amen achteran. Maar umme dat dat niet zo is,
muj het zonder doen.

DIEKS MAKKINGA. †

=====

Hatikvah

NATIONAL ANTHEM of the STATE of ISRAEL

Kol od ha - le - vav pe - ni - mah
 ne - fesh ye - hu - di ho - mi - yah, U - le -
 fa - a - tey miz - rah ka - di - mah
 a - yin le - Tzi - yon tzo - fi - yah,
 Od lo av' - dah tik - va - te - nu,
 Ha - tik - vah bat sh'lo' al - pa - yim,
 Li - h'yot am hof - shi be - ar - tze - nu,
 E - retz Tzi - yon vi - ru - sha - la - yim.
 Li - h'yot am hof - shi be - ar - tze - nu,
 E - retz Tzi - yon vi - ru - sha - la - yim.

כל עוד בלֵבב סְנִימָה
 נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמִיָּה,
 וְלִסְאֵתִי מִזְרַח קְדִימָה
 עֵין לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה,
 עוֹד לֹא אִבְדָּה תְּקוּמָנוּ
 הַתְּקוּהָ בֶּת שְׁנוֹת אֲלֻפִּים,
 לְהִיּוֹת עִם חֻשֵׁי בְּאֶרְצֵנוּ
 אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

So long as still within our breasts
 The Jewish heart beats true,
 So long as still towards the East,
 To Zion, looks the Jew,
 So long our hopes are not yet lost —
 Two thousand years we cherished them —
 To live in freedom in the Land
 Of Zion and Jerusalem.

TOEN OMMEN DE CODENAAM "GUTTER" DROEG.

In de uitgegeven nummers 72, 78 en 83, alsook in het nummer 91, van "De Darde Klokke" werd reeds een en ander geschreven over de op vrijdag 6 april 1945 onder Ommen uitgevoerde verrichtingen door het D-eskadron van het 18th Armoured Car Regiment oftewel de XII MANITOBA DRAGOONS, het geheel zelfstandig "bereiden" Canadees Cavalerie Verkenings Regiment, dat als een korpsonderdeel was toegevoegd aan het 2nd Canadian Corps en dat uitsluitend was uitgerust met (pantser)wielvoertuigen, waarvan de 5-koppige Staghound, met een gewicht van ruim 15,5 ton, wel de belangrijkste- en in die dagen ook de modernste was. Het regiment had Lt.-Col. Patrick C.R.Black als regimentscommandant met als waarnemend regimentscommandant Major Arthur G.Pryce.

Die dag sneuvelden Lt.T.Wilson en Trooper G.W.Soanes van de 19th troop van dat eskadron op de Stationsweg te Ommen, terwijl het eskadron naast de Staghound van Lt.Wilson dezelfde dag nog een tweede Staghound onder Ommen had verloren, waarbij geen persoonlijke ongelukken te betreuren waren.

Tot het D-Eskadron behoorden, naast de assault troop, de administratieve troop en de squadron headquarters troop, vijf fightingtroops, namelijk de 16th tot en met de 20th troop, elk bestaande uit twee Staghounds en twee 2-koppige Lynx scout cars, elke fightingtroop dus 14 man sterk. Major Edgar F.Bastedo was de eskadronskommandant. Op 6 april 1945 maakte het squadron 36 krijgsgevangenen, terwijl het gehele Regiment, buiten het toen bij de 4e Canadese Pantserdivisie gedetacheerde- en in Duitsland opererende B-Eskadron gerekend, die dag 130 krijgsgevangenen maakte.

Welke verrichtingen voerde de XII Manitoba Dragoons de volgende dag, Zaterdag, 7 april 1945, onder Ommen uit ? Om enkele grepen uit het War-diary van het Regiment te noemen het volgende.

Zaterdag, 7 april 1945:

Om 08.50 uur meldde de 19th troop aan het Regiments-
hoofdkwartier -dat toen te Vriezenveensewijk in Cafe
"De Wieke" gevestigd was - geen informatie over- en
geen hoop meer te hebben op de vermiste bemanning
de door de vijandelijke Pantzerfaust getroffen Stag-
hound, met het onderdeel voertuigen nummer 191.

Die bemanning bestond, naast genoemde Lt. Wilson en
radio-operator Tpr. Gery Soanes, uit de, momenteel
te Winnipeg woonachtige, bestuurder Tpr John E. Har-
kins, de schutter Tpr D.D. Montgomery, en de boegschut-
ter tevens reserve bestuurder Tpr H.B. Loker.

Later zou bij het Regiment blijken dat Lt. Wilson en
Tpr Gery Soanes waren gesneuveld en de drie andere
bemanningsleden, waarvan Tpr Montgomery ernstig ge-
wond was aan zijn benen, krijgsgevangen waren gemaakt.

Om 09.13 uur werd gemeld dat de 16th troop zich in
de omgeving van "Y-roads 1034")= driesprong Besth-
mertol) bevond en de 18th troop verkenningen uit-
voerde zuidwest van "Zipper" (codenaam voor Den Ham).

Om 09.40 uur rapporteerde de 2nd troop, A-eskadron,
vanuit "Tile" (codenaam voor Lutten) verkenningen
uit te voeren richting "Ridge" (codenaam voor Heem-
se) en richting "Gutter" (codenaam voor Ommen), maar
door de kleine bruggen vorderde de voortgang traag.

Om 10.00 uur rapporteerde de 19th troop 129279 (=
omgeving Reefhuisweg te Egede) als zijn positie;
burgers rapporteerden 16 vijanden om 09.45 uur bij
"canal" (misschien de Vecht ?) te 1237 (= omgeving
Arrien).

Om 10.18 uur meldde de 16th troop te 106348 (= om-
geving Hammerweg te Ommen) een cyclist (=wiel- of
motorrijder ?) in zicht te krijgen. Burgers rap-
porteerden wegversperringen te 112362 (=omgeving
De Kamp/Bergweg te Ommen) en te 107365 (=omgeving
Zwolseweg nabij Het Laar te Ommen).

Brug te 108366 (=Vechtbrug Ommen) intact, doch met
zes bommen ondermijnd. Attentie hiervoor !

De 16th troop en het onder code 7 bekende voertuig
van de eskadronsstaf zullen pogen hiervan bevesti-
ging te krijgen.

Om 10.31 uur rapporteerde de 18th troop bij brug 118272 (= brug te Hancate) vier vijanden te hebben waargenomen; burgers stelden vijandelijke sterkte op 16 man, uitgerust met Pantzerfauste.

Om 11.05 uur werd gerapporteerd dat code 7 op weg is naar het punt van observatie van de Vechtbrug. Burgers meldden om 10.50 uur vijandelijke "MG" (= machine gun) dekt de brug en vijandelijke infanterie te 134317 (= omgeving Steile oever). De 20th troop, met als troopleader Lt.Knight, houdt zich ter beveiliging op in de omgeving van de driesprong Besthmer Tol.

Om 12.09 uur meldde de 2nd troop van het A-Eskadron, vuurcontact te hebben met de vijand te 215417 (= Staatsbossen, iets ten zuiden van de weg Ommen/Heemse). Posities van dit eskadron waren om 12.40 uur: 1st en 4th troop omgeving Dedemsvaart minus anderhalf, 5th troop in Dedemsvaart, 2nd troop tussen Heemse en Ommen en de 3rd troop omgeving Lutten. Code 7 rapporteerde om 13.00 uur vijanden in bos 108362 (= omgeving Zeesserweg te Ommen) waargenomen, is echter niet in staat deze te benaderen. De 19th troop vernietigde een vijandelijk voertuig. Code 6 gaf om 12.40 uur als zijn positie 177362 (= omgeving Beerze). Om 13.20 rapporteerde code 6 D-Eskadron waargenomen vanuit 177362 (= omgeving Beerze) vijanden in dorp 2235 (= Beerserveld/Marienberg) vijand verliezen toegebracht die daarop terugtrok.

Om 13.51 rapporteerde 4th troop A-Eskadron: Bezet doel viersprong te 089459 (=Balkbrug) en ziet geen vijandelijke beweging. Om 14.10 uur meldde 1st.troop te 092468 (= Zuidwoldseweg te Balkbrug) twee krijsgesvangenen gemaakt. De 2nd troop meldde om 14.18 uur: observeert vijandelijke voertuigen te 19941 (= iets ten oosten Zwartepad nabij weg Ommen/Heemse).

Om 14.36 uur rapporteerde de 18th troop brug 128313 (= Archemmerbrug) intact maar is slechts van klasse 1. Positie 16th troop en code 6 onveranderd, positie code 7 gelijk aan hedenmorgen. Staf A-Eskadron om 14.47 uur te 136464 (= omgeving R.K. te Dedemsvaart). Om 15.35 uur 4th troop A-Eskadron bij opgeblazen

brug 089453 (= omgeving "Veldzicht" te Ommerschans) en maakte twee krijgsgevangenen. Code 6 D-Eskadron neemt nieuw observatie-punt te 168352 (= Beerze) in. Balkbrug, waar een dag tevoren negen onschuldige mannen op brute wijze door de vijand werden vermoord, werd ook bevrijd en voor de vernielde brug over de Dedemsvaart werd, dank zij de medewerking van de bevolking, door middel van enige boten provisorisch een "Ponton"-brug gelegd.

Overigens verrichtte het Regiment deze dag vele verkenningsoperaties in noordelijk Overijssel en zuid-Drenthe maar ook onder de gemeenten Wierden en Hellendoorn. Er vonden deze dag nogal wat schermutselingen plaats, onder meer bij De Stapel (codenaam: Plum). Hier, bij De Stapel, ging het er nogal heet toe.

De wapend van de voertuigen van de 1e troop van het A-squadron, welke troop later assistentie kreeg van de 4e troop, werden zelfs door het intensief gebruik bij de strijd roodgloeiend; 30 vijanden werden gedood of gewond. De beide troops hadden de situatie volkomen in de hand. Toen de vijand zich overgaf, was de munitie van de troops vrijwel opgebruikt. Tijdens dit gevecht onderscheidde Lt. Greame T Haig en trp C.A. MacMullin zich nogal, waarvoor zij later het Military Cross resp. de Military Medal kregen uitgereikt.

Tijdens hun bezoek in april/mei 1985, onder auspiciën van de Vereniging Oud Vriezenveen, bezochten Lt. Haig met zijn troopsergeant Sgt. Bill Batt, die op 6 april 1945 gewond raakte, en zijn radio-operator Trp. Dave Shiffman de bedoelde plaats te De Stapel. Lt. Haig, een gerenommeerd Canadees advocaat, overleed plotseling op 15 december 1993 te Winnipeg. Sgt. Bill Batt en trp Dave Shiffman hopen met vele van hun kameraden - er wordt zelfs gesproken over ongeveer 200 man van het Regiment! - straks in Mei a.s. weer naar Holland te komen. Zij zullen dan ongetwijfeld hun historische plaatsen bezoeken, waaronder ook de fatale plek op de Stationsweg te Ommen.

De volgende dag, zondag 8 april 1945, werd om 12.00 uur door de 5th troop van het A-Squadron gerapporteerd dat zij om 11.35 uur een vuurgevecht leverde met 20 vijanden te 019360 (= tussen de buurtschap Welsum en Dalfsen), daarbij een auto en een motorrijwiel vernietigde, zelf geen verliezen leed en doorging met zijn verkenningstaak.

De verkenningen door de troops vonden deze zondag voortgang, in westelijke richting tot aan Meppel. Soms kwam het ook deze dag tot een treffen met de vijand. Voorts ontmoette men een groep, ongeveer 45 in getal, van de gedropte parachutisten; een scout car met de 2-koppige bemanning werd achtergelaten met de opdracht de verbindingen voor de para's te verzorgen.

Op maandag, 9 april 1945 verrichtten de troop hun vertrouwde taak om verkenningen uit te voeren, volgens het Regimentsrapport van Overste Black zelfs tot 4 a 5 mijlen voor Assen. Zoals gewoonlijk ontbraken de schermutselingen met de vijand niet, onder meer bij de Slenke onder Den Ham met een vijandelijke groep die vanaf Archem kwam. Contacten met de para's werden voortgezet terwijl zij deze verplaatsen naar Balkbrug.

Nadat verkenningen waren uitgevoerd naar Nieuwleusen kreeg de 1st. troop, waarover Lt. Haig het commando voerde, de opdracht verkenningen van Balkbrug af uit te voeren richting Ommen. Op de driesprong, ongeveer een mijl (= 1609 mtr) voor Ommen, kreeg men vuurcontact met vijandelijke infanterie. Er werden geen verliezen geleden, of de vijand verliezen leed is onbekend. Na het treffen werd een observatiepositie ingenomen van waaruit men bewegingen in het struikgewas waarnam; het bleek een vijandelijk SP-kanon (= Self Propelled kanon, bij de Koninklijke Landmacht destijds bekend als een artillerie-motoraffuit) te zijn, die trachtte te keren. Nadat met het 37-mm boordkanon een salvo schoten richting het kanon was gegeven, trok de troop zich terug in gunstige observatiepositie. Om 13.00 uur werd via de

boordradio de opdracht ontvangen terug te keren naar Balkbrug. Het C-Squadron leverde een belangrijke bijdrage aan de bevrijding van Wierden; Lt.M.G. Farr werd voor zijn optreden hier onderscheiden met het Military Cross. Een van de radioverbindingsofficieren van het Regiment, Lt.Gordon F.Cavell leidde de verbindingen voor deze bevrijding.

Het D-Squadron werd toegevoegd aan de in Duitsland opererende 4th Canadian Armoured Divisie, waarvoor ook het B-Squadron steeds zijn taak verrichtte. Deze dag bereikte het Regiment de Maisonneuve, dat met The Black Watch of Canada en The Calgary Highlanders de drie infanterieregimenten van de 5th infantry Brigade (c/o Brigadier W.J.Megill) vormden, Nijverdal.

De volgende dag, Dinsdag 10 april 1945, werden de verkenningen voortgezet, nu leidden de inspanningen van het A-Squadron meer richting Zwolle; uiteraard waren er nu ook contacten met de vijand. Het Regimentshoofdkwartier werd overgeplaatst naar Zuidwolde, waar deze dag Tpr N.Probizanski sneuvelde en (her)begraven is op de Canadese Militaire Begraafplaats te Holten (vak 9H).

Laat in de middag werden de posities van de troops in het westelijk gedeelte van hun operatiegebied overgenomen door de Royal Canadian Dragoons; de troops van de XII Manitoba Dragoons trokken zich in oostelijke richting terug. Het C-Squadron werd afgelost door het 9e Poolse Infanterie Bataljon en concentreerde zich op Balkbrug. Een der troops kreeg de opdracht een verkenning uit te voeren richting Ommen en stuitte op een fanatieke vijandelijke groep. Het kwam tot een treffen, waarbij de vijand met Pantzerfauste recht toeliep op de Staghounds. Het was dus kennelijk wij of zij. Het resultaat was dat vijf vijanden werden gedood, een werd gewond en 20 krijgsgevangenen werden gemaakt. Het dorp Lemele werd 's middags door Canadese Infanteristen bereikt;

The Essex Scottish Regiment, welk Regiment samen met The Royal Regiment of Canada en The Royal Hamilton Light Infantry de drie infanterieregimenten van de 4th Infantry Brigade vormden, vestigde zijn hoofdkwartier op de Lemelerberg. De 2nd Canadian Infantry Division, waartoe de 4th, de 5th, en de 6th Infantry Brigade behoorden, vestigde deze dag haar hoofdkwartier op de Hellendoornseberg.

Op Woensdag, 11 april 1945 kregen de troops van het A-Squadron de opdracht terug te keren naar hun posities van de vorige dag en te wachten op nadere instructies. Onderdelen van bedoelde Division, waartoe naast de ondersteunende wapens en dienstvakken, de 4th, de 5th, en de 6th Canadian Infantry Brigade behoorden, bereikten deze dag Ommen, het grootste gedeelte trok verder, over de gemelde "ponton"-brug in Balkbrug, in noordelijke richting.

Ongeveer een mijl zuidelijk van Balkbrug ontmoette de XII Manitoba Dragoons, om ongeveer 11.00 uur, troops van de 14th Canadian Hussars.

De XII Manitoba Dragoons kregen deze dag opdracht zich terug te trekken en zich te concentreren in Nieuw-Schoonebeek, om vandaar het Duitse Oost-Friesland binnen te trekken, waar nog vele taken op hen zouden wachten en waar twee squadrons al actief waren. Voor dat op 5 Mei 1945 de vijand zich overgaf, zouden van het Regiment nog zeven mannen sneuvelen, waaronder vijf man vban het D-Squadron; het squadron dat in deze omgeving zo actief was en waartoe ook Lt. Wilson en Tpr. Soanes behoorden. De mannen van de XII Manitoba Dragoons leverden een zeer groot en belangrijk aandeel in de bevrijding van de Gemeente Ommen; naar mijn mening zelfs het allergrootste !

Herman Stegeman, Den Ham Ov.

Geraadpleegd: Regt.rapport en War diary.

IEDERE
KOK Z'N
EIGEN
KEUKEN

DICK DE LANGE *Keukens*

MOOIE KEUKENS en
BADKAMERS...

onze showrooms staan er vol mee!

OMMEN: Ommeresstraat 7, Industrieterrein "De Strangen", Tel. 05291-54905
Met vestigingen in HOOGEVEEN - GRONINGEN - HEERENVEEN

b+v bouw

Bouwbedrijf
Bilder en Vonder BV
Veldkampweg 3, 7731 HL Ommen

Telefoon

05291-51043

REISBURO

G EESINK

Markt 4
Postbus 71
7730 AB Ommen
Telefoon 05291-56805
Fax 05291-56825

Sportlaan 1B
Postbus 238
7770 AE Hardenberg
Telefoon 05232-60805
Fax 05232-61882

KWALITEIT IS ONZE REKLAME!

Fa. M.J. ten Hove

Gasthuisstraat 44
Telefoon 51176

Uw adres voor diervoeders, aquarium, tuinzaden
hengelsport, meststoffen enz.

RADIO EN TELEVISIE
m. dunnwind

Dr. A.C. v. Raaltestraat 12 - Tel. 51658 - Ommen

RADIO - T.V. - STEREO RECORDERS - KOELKASTEN
WASAUTOMATEN - EIGEN TECHNISCHE DIENST

Ie kônt bej oons terechte veur alle soorten
zaand en grinte of ai haddigheid omme 't
huus wilt hebben.

I dreit mar 05291-52150 b.g.g. 51668 of
05237-6443 en ie hebt ze zo an droad an.

DUNNEWIND-GROEP

Strangeweg 7 - Ommen.

Horlogerie Juwelier Opticien

v.d. kolk een naam die klinkt
als een klok

Hebt u uurwerken, sieraden of brillen te
repareren? Wij geven hierover gaarne advies.

Sandbergstraat 8 - Ommen - tel. 51416

Voor een gezellig borreluurtje
gaat U natuurlijk naar
CAFÉ-BAR

"de Herberg"

JEANET EN HANS

Brugstraat 27

modehuis

Peter Kramer

Bermerstraat 15 7731 CZ Ommen Tel. 05291-52829

Woj ow klere in de stad k'open?
Now OMMEN is al meer dan 740 jaar stad

NanaAalderen
garage en tankservice

Hamsgoren 25
7731 EX Ommen

Erkend LPG-INBOUWSTATION

TEXACO-Tankservice ook met pasjes betalen

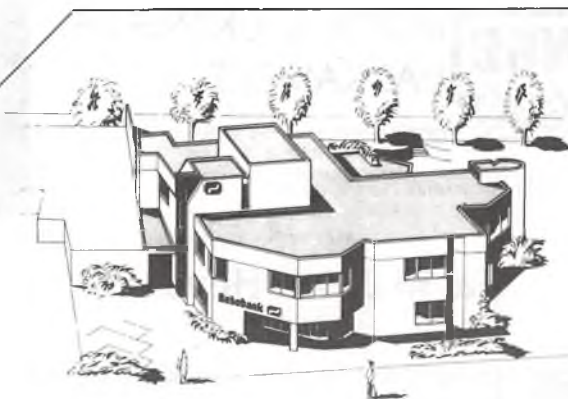
Het adres voor al uw:

- Fotowerk (met Kodak kwaliteit in 1 dag klaar)
- Pasfoto's (direkt-klaar, ook in kleur)
- Groepsfoto's (bij uw huwelijksjubileum b.v.)
- Bruids-reportages

Doek van Gils

Kerkstraat 9 - 7731 CX Ommen - tel. 05291-54170

Rabobank

Aangenaam!

Den Lagen Oordt 10, Ommen
Tel.: 05291-59700

Lemelerweg 68, Lemele
Tel.: 05723-1366

Geldautomaten: Den Lagen Oordt 10 en Brugstraat 11 te Ommen

IJZERHANDEL
Dr. A.C. van Raaltestraat 26

TWEEWIELERSPECIALIST

RIJWIELEN
RALEIGH
BATAVUS

BROMFIETSEN
YAMAHA
HONDA

TONNY V.D. SLIGTE

DR. A.C. VAN RAALTESTRAAT 15 OMMEN TEL. 54020

Rijwielen/Bromfietsen

B. J. BRUNINK

Bermerstraat 1, Ommen (t.o. postkantoor), telefoon 05291-51470

met als hoofdmerk:

> *r a t i o n a l* <

de parel onder de keukens.

Schurinkhof 3 • Ommen • tel. 05291-51280

05291 - 51619

CENTS

RENAULT

DEALER

Inruil - financieren - eigen LEASE-afdeling voor Alle merken auto's

Uw adres voor:
Autoschades, uitdeuk- en spuitinrichting
Off. Valvoline tectyleerstation
TEXACO-benzinestation en Autoschop
Erkend LPG-gasinfrastructuurstation

CENTS

Stationsweg 24 - 7731 AX Ommen
Telefoon 05291-56050

Dealer van o.a.
Artifort, Leolux
en Gelderland

WOONOASE

Dwingeloo: Entingheweg 15, 05219-1318. Donderdag koopavond. Maandag gesloten.
Ommen: Balkeweg 22a, 05291-53933. Vrijdag koopavond. Maandag gesloten.

CITROËN

officieel Citroën-agent
autobedrijf
M.C. BOUWMAN

Hammerweg 3-5, Ommen
Tel. 05291-56247

Overijsselse
Coöperatieve
Bouwonderneming

VOOR AL UW BOUWWERKEN

Ommen - Strangeweg 14 - Telefoon 52810

Geef Auto Veurink uw fiat

Haven Oost 20
Ommen
Tel. 05291-56080
b.g.g. 05291-51231
APK-KEURINGSSTATION

REPARATIE EN ONDERHOUD VAN ALLE MERKEN AUTO'S

Geref. Kerk Centrum
'DE KERN'

Met goede vergaderaccommodaties en mogelijkheden voor recepties, bruiloften, broodmaaltijden e.d.

Voor hoogtijdagen met uw gezin, familie en kennissen.

VOOR INLICHTINGEN EN RESERVERINGEN
BOUWSTRAAT 23, TEL. 05291-51206
b.g.g. 05291-52071

voor beeld-, geluid-,
koel- en wasapparatuur - cd en cassette

RADIO WESTERMAN

Gasthuisstr. 1-3 Ommen 05291-51406
EXPERT RADIO WESTERMAN, DAAR WORD JE WIJZER VAN

Voor al uw:
luxe- en huishoudelijke artikelen
kado's
tuinmeubelen
speelgoed
campingartikelen

MARSKRAMER

'n lekker thuisgevoel

varsenerstraat 4 - ommen - tel. 05291-51410

ommen

Staphorst tel. 05225-3249

U vindt ons elke donderdag, vrijdag en zaterdag op de markt (bij de supermarkten).
Tevens dinsdag op de weekmarkt.
Woensdag Balkbrug.

AUTOBEDRIJF
H. DUNNEWIND B.V.

Verhuur van Luxe auto's en 9 pers. V.W.-busjes
zonder chauffeur
Gesloten bestelwagens tot plm 18 m³.
B.E. rijbewijzen

Haven Oost 18 - Telefoon 05291-51960

VERKOOP EN REPARATIE
off. Lada- en Daihatsu dealer

vakmanschap
zekerheid
reële prijzen

H. Steen b.v.

Sogenbosstraat 3 - Ommen - 05291-51802

AUTOSCHADE

Henk Koggel

Ommeresstraat 11 - Ommen - Tel. 51294

Uw vakantie is bij voorbaat geslaagd op
BUNGALOWPARK „HOGE HEXEL”,
Wierden, Overijssel.

Voor reserveringen, niet op zondag

WEELINK'S REKREATIE

De Schammelte 16, 7731 BM Ommen tel. 05291-51885

V.O.F. van der Beek

Schurinkhof 4-6 • 7731 EX Ommen • Tel. 05291-53066 • Fax 05291-53090

Uw warme bakker
Onze specialiteit Ommer Möllenbrood
Varsenerstraat 3 - Tel. 56262
Hardenbergerweg 10 - Tel. 51389

„de Lindenberg”

ommen

BRUILOFTEN

DINERS

KOFFIETAFELS

RECEPTIES

PERSENEELS AVONDEN

SPELLENKELDER

SWINGZOLDER

À LA CARTE RESTAURANT

VERGADERINGEN

BUURTFEESTEN

Zalen tot 400 personen

Tel. 05291-51303